

vyplnění nákladního listu. V souzeném případě nepotřebovala žalovaná firma podle dopravních předpisů v nákladním listu vůbec udati pohraniční a celní stanici. Když jí z důvodů ve sporu neuvedených záleželo na tom, by jí předem zvěděla a zapsala do nákladního listu, a když dala přednost ústnímu dotazu u nádražního kalkulanta před přímým nahlédnutím do směřovacích předpisů, jež za tím účelem jí byly na nádraží pohotově, učinila tak na své nebezpečí a na svůj vrub právě tak, jako podle čl. 7 M. Ú. Ž. jde na její vrub každá nesprávnost, neúplnost a nejasnost záznamů v nákladním listě. Správnost této úvahy plyne také ze čl. 12 odst. 4 M. Ú. Ž., ustanovujícího, by, stala-li se chyba při počítání dovozného nebo poplatků nebo při použití tarifu, bylo doplaceno, oč méně vybráno a vráceno, co bylo přeplaceno. Nesprávný výklad tarifu nebo přehlédnutí při jeho použití železničním zřízencem nemá býti na škodu straně, ale ani dráze. Dráha neujednává jako jiný obchodník nákladní smlouvy za podmínek zvláště smluvených pro každý jednotlivý případ, nýbrž přiměřeně svému monopolnímu postavení a své všeobecné dopravní povinnosti, jak jest na každém nákladním listu otištěno, podle předem do nejmenších podrobností stanovených podmínek tarifních, jež předepsaným uveřejněním staly se závaznými pro obě strany. Pro jednotlivý případ jsou tyto podmínky doplněny toliko záznamy odesílatelovými v nákladním listu, pokud je zákon připouští. Zřízenec dráhy pověřený přijetím zboží a nákladního listu, čímž jest nákladní smlouva hotova, nemůže na takto stanovených podmínkách smlouvy nic změnit, ani jeho výklad tarifu, ani jeho nedopatření při jeho použití nemají pro obsah nákladní smlouvy významu. Smlouva musí býti splněna podle obsahu nákladního listu (čl. 18 M. Ú. Ž.) a uveřejněných tarifů. Právě tak, jako neměl pro obsah nákladní smlouvy významu omyl kalkulanta H-a o ustanoveních svazového tarifu a jej doplňujících směřovacích předpisů, nemá pro něj významu ani nesprávnost informace, kterou dal před ujednáním nákladní smlouvy žalované firmě. Nárok dráhy jest odůvodněn obsahem nákladního listu a tarifními předpisy, žalovaná firma nemůže s úspěchem ani se mu brániti ani namítati započtením nárok na náhradu škody, způsobené jí nesprávnou informací zřízence dráhy.

Čís. 7441.

Bylo-li kupiteli odevzdáno motorové kolo bez potvrzení o úředním vyzkoušení a schválení kola, nelze považovati kupní smlouvu za řádně splněnou.

(Rozh. ze dne 22. října 1927, Rv I 287/27.)

Žalobce koupil od žalovaných motorové kolo, za něž jim zaplatil 12.300 Kč. Při převzetí kola žalobcem bylo ujednáno, že žalovaní dodají žalobci typové osvědčení (popisný list). Při ohlášení kola žalobcem u okresní politické správy se ukázalo, že typové osvědčení dodané žalovanými jest nepravé. Ježto žalovaní nevyhověli v dodatečné lhůtě udě

lené jim žalobcem jeho žádosti, by mu dodali pravé, typové osvědčení, žaloval o vrácení kupní ceny proti tomu, že jim současně vrátí motorové kolo. Procesní soud prvního stolu uznal podle žaloby. Důvody: Soud má za prokázáno, že pro motorové kolo, o něž jde, nebylo vůbec nikomu uděleno označení ve smyslu § 28 nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., poněvadž nebylo zde zákonného certifikátu (zákonem požadovaného potvrzení o schválení typu) tohoto motorového kola a v popisném listu přiloženém k procesním spisům nelze spatřovati úřední průkaz. Soud má tudíž za to, že ohledně kola certifikát ve smyslu § 18 cit. nařízení žalobci jako kupiteli nebyl prodávatelem předán. Žalovaní nesplnili povinnost, uloženou prodávateli motorového kola § 18 cit. nař. pro předání certifikátu, poněvadž prodávatelem žalobci jako kupiteli motorového kola nebyl certifikát předán, nýbrž jen popisný list, který však podle přípisu okresní politické správy nemůže býti považován za certifikát ve smyslu § 18 cit. nař. a vůbec za žádný úřední průkaz. Prodávatelka, pokud se týče žalování, nesplnili podstatnou povinnost ke kupiteli, uloženou prodávateli, závazek, který nutno považovati za podstatnou součást smlouvy, bez jejíhož splnění nemá předání motorového kola pro žalobce vůbec ceny, zvláště když žalobce bez certifikátu nemůže dosáhnouti úředního udělení označení předepsaného podle § 28 cit. nařízení, jakž plyne z přípisu okresní politické správy a z ustanovení §§ 14 až 31 incl. cit. nař. v jejich souvislosti, z kterýchžto předpisů také vyplývá, že žalobci nepředáním certifikátu bylo zabráněno také v dalším zcizení motorového kola. Jelikož tedy nemohlo nastati řádné splnění smlouvy se strany prodávatele bez podání certifikátu, a toto předání v souzeném případě, jak plyne z § 18 cit. nař. a § 904 obč. zák., mělo se státi ihned při předání motorového kola žalobci v roce 1922 a ani ještě v roce 1924 se nestalo, byl žalobce podle § 918 obč. zák. oprávněn, z tohoto důvodu ohlásiti odstoupení od smlouvy, když byl dal ještě přiměřenou lhůtu k doplnění. To také v dopise svého zástupce na žalované ze dne 22. srpna 1924 učinil, což procesní soud zjistil na základě kopie tohoto dopisu, jež souhlasí, jak sami žalovaní přiznávají, s originálem. Jelikož žalovaní ani v dodatečné lhůtě nesplnili povinnost k předání certifikátu, jest žalobce oprávněn od kupní smlouvy ve smyslu § 918 obč. zák. odstoupiti a vznášá následkem toho právem podle § 921 obč. zák. touto žalobou nárok proti žalovaným na navrácení v předešlý stav vrácením zaplacené kupní ceny 12.300 Kč. Žalovaným namítané promlčení toho nároku nenastalo, jelikož se zde jedná o nárok odůvodněný v §§ 918 a 921 obč. zák., nikoliv však o nárok ze správy, na nějž podle názoru soudu jest pohlížeti jako na nárok ve smyslu §§ 922—930 obč. zák. pro vadu vězící na úplatně přenechané věci. Na žalobní nárok nelze pohlížeti jako na takovýto nárok. Soud pokládá tudíž žalobní nárok, pokud se týče solidárního placení 12.300 Kč ode dne podání žaloby za zákonem odůvodněný, nárok na úroky za odůvodněný podle §§ 1333, 1334 obč. zák. a čl. 287 obch. zák., solidární závazek žalovaných k těmto plněním za odůvodněný v čl. 280 obch. zák. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Věc byla prvním soudem správně

posouzena. Žalobou se neuplatňuje nárok ze správy pro zjevné neb obvyčejně předpokládané vlastnosti věci, naopak žalobní nárok opírá se o to, že prodej nebyl prodatelem proveden smluveným způsobem. Poněvadž podle § 14 nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. při jízdě po veřejných silnicích smí se užívatí toliko takových silostrojů, tedy také motorových kol, které byly úředně vyzkoušeny a schváleny, a žádati za schválení typu přísluší výrobcí nebo jeho zástupci, nebylo třeba žádné výslovné dohody mezi žalobcem jako kupitelem a firmou H. jako prodávkou, že tato opatří schválení a že koupě platí za řádně splněnou pouze v případě, když bude propůjčeno povolení a když žalobci od prodávky při odevzdání bude vydán opis úředního potvrzení s předepsanými přílohami (§ 18 cit. nař.). Na tyto předpoklady náležitého splnění kupní smlouvy nutno pohlížeti s ohledem na platné zákonné předpisy jako na mlčky sjednané. Že si prodávající byla vědoma této dohody, dokazuje, že ubezpečovala žalobce, že nemůže bez dalšího přihlásiti kolo k jízdě, poněvadž už od ní u okresní politické správy bylo ohlášeno, poněvadž později vydala žalobci typové osvědčení, které se ukázalo nepravým. Jest tudíž jisto, že prodávka nesplnila smlouvu ujednaným způsobem, a náleží žalobci práva upravená v § 918 obč. zák., jež uplatňuje žaloba potud, pokud jí bylo vyhověno. Promlčení podle § 933 obč. zák. nepřichází při tomto žalobním žádání v úvahu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolávají se oba žalovaní, oba uplatňující pouze dovolací důvod nesprávného posouzení právního, který spatřují srovnale v tom, že ani odvolací soud neuznal, že jde v tomto případě o nárok ze správy, nýbrž o nárok, mající důvod v tom, že smlouva nebyla plněna ujednaným způsobem, že tedy dopadá v tomto případě předpis § 918 obč. zák., nikoliv § 922 obč. zák., a že proto předpisu o promlčení, správně preklusi podle § 933 obč. zák. nemohlo býti použito. Dovolatelé uvádějí, že šlo o prodej určité věci (species) a že, třebas žalobní nárok byl opírán svým právním důvodem o nepořádné plnění, nikoli o správu, může jíti pouze o nárok ze správy, která spočívá v tom, že převodce podle § 922 obč. zák. odpovídá za to, že věc má vlastnosti výslovně vymíněné nebo takové, které lze u ní předpokládati, a že lze jí užívatí a upotřebiti podle povahy jednání nebo podle úmluvy. Že správa má při úplatných smlouvách na mysli případy, v nichž jde o nedostatek vlastností, kdežto předpis § 918 obč. zák. má na mysli úplné nesplnění celé smlouvy. Že z důvodů napadeného rozsudku lze odvozovati, že v tomto případě jde spíše o právní nedostatky, neboť jenom tyto brání řádnému užívání úplatně převedené věci. Dovolací soud neshledal, že se sporné věci dostalo v napadeném rozsudku právního posouzení nesprávného. Především jest závažno, že bylo, jak patrně z vývodů žalobních, žalováno z právního důvodu podle § 918 obč. zák., že úplatná smlouva nebyla splněna vymíněným způsobem. Odvolací soud právem uznal, že nebylo plněno tímto

vymíněným způsobem. Právem poukazuje k tomu, že podle § 14 automobilového řádu policejního ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. smí býti při jízdě po veřejných silnicích používáno toliko takových motorových kol, jež byly úředně vyzkoušeny a schváleny, a že za schválení typu lze žádati výrobci, nebo jeho zástupci. Právem odvozuje z toho, že za tohoto stavu nebylo zapotřebí výslovné dohody mezi žalobcem jako kupitelem a firmou H. jako prodatelkou, že tato opatří schválení, a že koupě platí za řádně splněnou pouze v případě, když bude dáno příslušné povolení úřední a když podle § 18 cit. nařízení bude prodatelkou vydán žalobci při odevzdání prodaného kola opis úředního potvrzení s předepsanými přílohami. Žalobce zajisté koupil kolo za tím účelem, by na něm mohl jezdit, tedy ho mohl používatí řádným způsobem, nikoli pro pouhou podívanou. Odvolací soud přesvědčivě a správně dovodil, že bez odevzdání řečeného potvrzení nelze považovati smlouvu za řádně splněnou. Správně předpokládá, by věc, která má býti dodána, skutečně byla dodána. To nedopadá v tomto případě, v němž bylo dodáno sice motorové kolo, ale bez úředního potvrzení, tedy nikoli věc, jež byla předmětem kupu, neboť předpisem § 18 odstavec třetí automobilového řádu policejního ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., tedy zákonem, stal se úřední certifikát podstatnou částí tržové smlouvy prodaného motorového kola, pokud se týče předmětu koupě. Právem poukazuje odvolací soud i k tomu, že si prodatelka byla dobře toho vědoma, ubezpečujíc žalobce, že může beze všeho přihlásiti kolo k jízdě, poněvadž jí již bylo k jízdě přihlášeno u okresní politické správy, a vydavši později žalobci typové osvědčení, které však se ukázalo nepravým. Měl-li úřední certifikát dodán býti s kolem jako jeho součást, nelze považovati jeho nedodání za nedostatek smluvené vlastnosti, nýbrž sluší usuzovati, že nebylo dodáno, poněvadž nebyla dodána podstatná součást koupené věci. Věc vyjasní se ještě pronikavěji úvahou, že žalobce mohl se domáhati zrušení smlouvy z důvodu podstatného omylu, týkajícího se hlavní věci podle § 871 obč. zák., z kteréhož důvodu právního nebylo však žalováno.

Čís. 7442.

**Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).
Buffet v divadle není »místností« ve smyslu § 30 zák.**

(Rozh. ze dne 22. října 1927, Rv I 325/27.)

Žalobkyně najala od ředitelství městského divadla ve V. buffet v městském divadle. Žalobkyně dostala k 31. prosinci 1923 výpověď z buffetu. Ježto počínajíc prvním lednem 1924 bylo žalobkyni zabráněno vykládati zboží v buffetu, domáhala se náhrady škody na divadelním družstvu a na tom, jemuž byl buffet pronajat od 1. ledna 1924, tvrdíc, že nájemní smlouva o buffetu podléhala zákonu o ochraně nájemců. Procesní soud první stolice částečně žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Soud první stolice zjistil, že